

Pamflet

nr.1
zomer 2019

PROEFTUIN

NIEUWSBRIEF VOOR PROFESSIONALS

In dit Proef-
tuin pamflet

DE PROEFTUIN, WAT WAS HET OOK ALWEER?
NIEUWS VAN HET PROGRAMMATEAM
DE PROEFTUIN EN IK
EEN CASUS UITGELICHT
ZES VRAGEN AAN...
IK HEB EEN CASUS VOOR DE PROEFTUIN

DE PROEF- TUIN

WAT WAS HET OOK ALWEER?

Geen volkstuintje, geen laboratorium en het heeft ook niks te maken met koken of eten. Voor diegenen die willen (terug)lezen wat de Proeftuin is, leggen we het graag nog even uit.

De gemeenten Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert hebben samen met GGD Hart voor Brabant, GGZ Oost Brabant, MEE, Mooiland, Pantein, Sociom, Syntein en Unik de handen ineen geslagen. Gezamenlijk werken we aan een betere manier van samenwerken en daarmee aan een nieuwe werkwijze. Met deze werkwijze willen we op een andere manier gaan kijken naar de vragen van inwoners.

Soms is een (zorg)vraag van een inwoner verdeeld over meerdere wetten, organisaties en zorgverleners. Om toch een goede dienstverlening te kunnen bieden, is het noodzakelijk om beter te luisteren naar de vraag van de inwoner, samen te werken, ideeën bij elkaar te brengen en samen te handelen.

PROEFTUIN RUWAARD

Binnen de Proeftuin (de naam en werkwijze hebben we dankbaar geleend van de Proeftuin Ruwaard in Oss) proberen we de vraag van de inwoner écht centraal te stellen en te zoeken naar een oplossing die écht bij het probleem past. Dit kan gaan om individuele vragen, maar ook om collectieve (wijk)vragen. Bij het oplossen van deze vragen gaan we in deze nieuwe manier van werken uit van de eigen verantwoordelijkheid en de leefwereld van onze inwoners, in plaats van de regels en procedures leidend te laten zijn. We proberen hierbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de oplossingen en mogelijkheden die zij zelf zien, en laten ons daarbij niet meer leiden door de systemen en structuren die ons belemmeren. Als het hierbij nodig is om buiten de begaande paden te

treden, gaan we kijken of dat mogelijk is.

Dit kan soms een uitdaging zijn, maar we hebben er vertrouwen in dat we op deze manier sneller en dichter bij de bedoeling komen: het vinden van de beste oplossing om iemand écht te helpen.

MULTIDISCIPLINAIR OVERLEG

De kracht van de Proeftuin is dat alle betrokkenen gezamenlijk én samen met de inwoner om tafel gaan (het liefst bij de inwoner thuis) voor een multidisciplinair overleg (MDO). Op deze manier kunnen we de vraag samen vanuit verschillende invalshoeken bekijken en samen een oplossing bedenken die goed met iedereen is

en hebben het vertrouwen van ons management dat we de juiste dingen doen. Om te bepalen wat de beste en meest realistische oplossing is, houden we rekening met het 'maatschappelijk rendement'. Hierbij kijken we naar het 'ervaren welbevinden van de inwoner' in relatie tot de 'maatschappelijke kosten vóór en ná de oplossing'. Zo kan een oplossing voor de ene organisatie duurder uitvallen dan de standaardoplossing die normaal wordt gekozen in vergelijkbare situaties, maar als deze oplossing bij deze specifieke vraag over de gehele breedte van de vraag goedkoper is, kunnen we tóch gezamenlijk besluiten om voor deze oplossing te kiezen!

binnen de proeftuin proberen we de vraag van de inwoner écht centraal te stellen en te zoeken naar een oplossing die écht bij het probleem past.

afgestemd. Aan de hand van de drie vragen 'ik wil, ik kan en ik heb nodig' stellen we een samenwerkplan op. Hierbij denken we niet in producten, diensten, regels en systemen, maar kijken we naar de vraag alsof er geen belemmeringen zijn. Op deze manier komen we gezamenlijk tot de beste en meest realistische oplossing die aansluit bij de vraag van de inwoner. Wat we in het MDO bedenken, voeren we ook daadwerkelijk uit! Hiervoor schrijven we acties uit. We vertrouwen op elkaars expertise

VRAGEN?

Heb je nog vragen over de Proeftuin, aarzel niet om contact op te nemen met het programmateam! ■

nieuws

VAN HET PROGRAMMATEAM

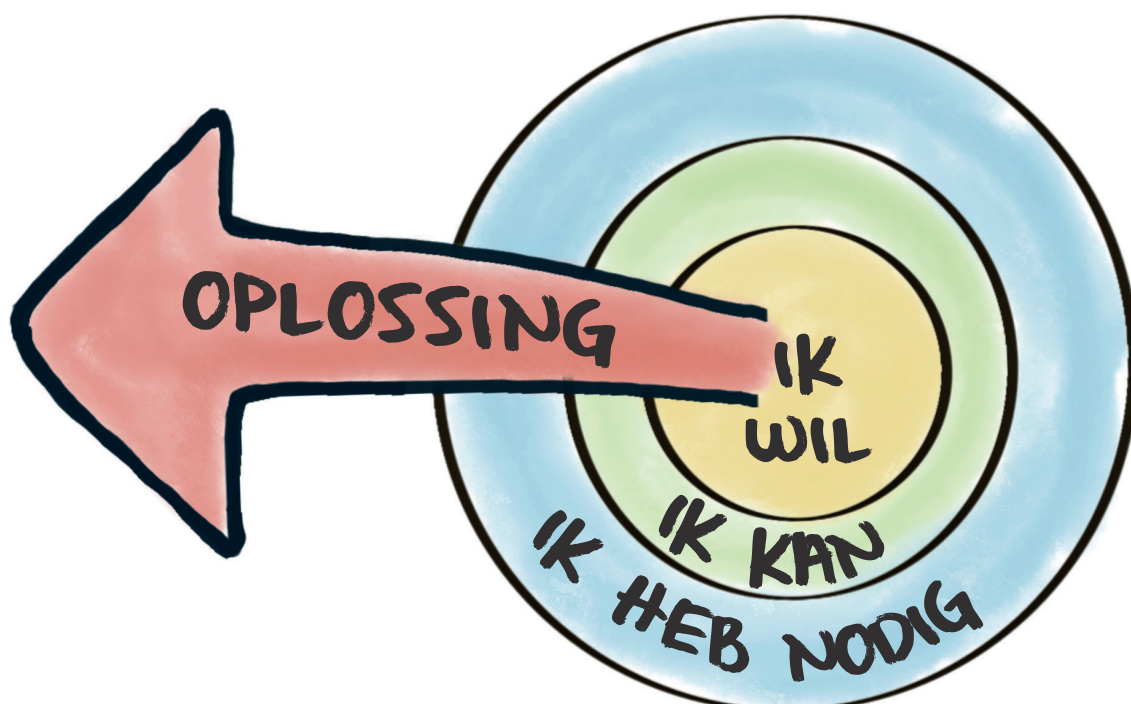
Vanaf de start van de Proeftuin hebben we er niet voor gekozen om eerst heel lang na te denken en uit te schrijven hoe de Proeftuin eruit moet komen te zien. We zijn gewoon gestart in de praktijk.

In december 2018 zijn we gestart met leersessies. Dit is een leeromgeving voor professionals die tweewekelijks bij elkaar komen om enerzijds casuïstiek te bespreken volgens actie-leren (hierover meer in de volgende Proeftuin Pamflet), en anderzijds om te ontwikkelen.

Professionals leerden elkaar kennen en hebben met elkaar nagedacht over de invulling van de Proeftuin aan de hand van de

vragen 'wat wil ik bereiken in de Proeftuin, wat kan ik betekenen in de Proeftuin, en wat heb ik nodig om dit in de praktijk toe te kunnen passen?'

Met elkaar hebben de professionals een praatplaat ontwikkeld die de Proeftuin weergeeft. Met deze praatplaat kan iedereen uitleg geven over de werkwijze aan inwoners, collega's, andere betrokkenen die belang hebben bij deze manier van werken. ■

Sfeerimpressie werkconferentie 27 juni

INWONERS- BIJEEENKOMST

20 MEI

Een volgende stap die we hebben gezet in de ontwikkeling van de Proeftuin is het vormen van een visie. We hebben ervoor gekozen om de visie vanuit vier perspectieven te maken. Hiervoor hebben we diverse bijeenkomsten georganiseerd om vanuit de inwoners, professionals, managers en bestuurders te horen wat zij belangrijke elementen vinden voor die gezamenlijke visie die door iedereen gedragen wordt.

Op 20 mei organiseerden we een inwonersbijeenkomst in MFA de Valuwe waarvoor inwoners uit Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert uitgenodigd waren om mee te denken en te doen. Welke signalen krijg je vanuit je wijk, straat, dorp, stad en welke

betekenis kun je hieraan geven? Wat kun je zelf hierin betekenen of een ander? Wat heb je hiervoor nodig? Een waardevolle start waar veel informatie is gedeeld met elkaar.

Een aantal van deze inwoners, samen met professionals, >>

wat wil jij bereiken in de proeftuin, wat kun je daaraan bijdragen en wat heb je daarvoor van mij nodig?

>> managers en bestuurders waren op 27 juni uitgenodigd om met elkaar een verdiepingsslag hierop te maken. Inwoners, professionals, managers en bestuurders hebben elkaar geïnterviewd. Ook hier waren de vragen die terugkeerden:

wat wil jij bereiken in de proeftuin, wat kun je daaraan bijdragen en wat heb je daarvoor van mij nodig?

Dat gaf inzicht in wat we met elkaar te doen hebben maar ook wat we af moeten leren. ■

DE PROEFTUIN EN IK

Het werken met de nieuwe Proeftuin-methodiek is voor iedereen in het begin nog wat onwennig. Zo ook voor Ilse Nielen, wijkverpleegkundige bij Pantein. Zij vertelt over haar eerste ervaringen:

‘Ja’, vertel ik tegen mijn vriend, ‘volgende week ga ik mijn eerste MDO (multidisciplinair overleg) volgens de Proeftuin-methodiek organiseren’. Zenuwachtig ben ik eigenlijk niet, maar wel is er sprake van een gezonde spanning. Ik heb dit namelijk nog nooit in de praktijk gedaan en de eerste keer volgens een nieuwe methode werken is zelfs voor een doorgewinterde zorgverlener een nieuwe uitdaging. Na drie keer de mail opnieuw gelezen te hebben, verstuur ik de uitnodigingsmail naar alle betrokken partijen van de cliënt,

zoals ik hem nog altijd noem. En warempel, ook van collega-zorgverleners die niet betrokken zijn bij de Proeftuin ontvang ik enthousiaste reacties! Wonder boven wonder blijkt een week later iedereen al op eenzelfde tijdstip te kunnen. Yes!, denk ik bij mezelf. De eerste horde is genomen. Een week later is het dan zo ver; het MDO. Als ik thuiskom vraagt mijn vriend aan mij hoe het is gegaan, die nieuwe manier van werken. ‘Niet heel

goed, maar ook niet heel slecht’, is mijn antwoord. Er zijn zeker aandachtspunten en dingen die ik de volgende keer anders ga plannen/organiseren. Maar ik heb er heel veel van geleerd en op sommige punten heeft het de cliënt, mij en ook de andere betrokken zorgverleners veel opgeleverd.

Het valt als zorgverlener niet altijd mee om van je geijkte paden af te gaan en iets nieuws te proberen, voornamelijk omdat dit ook voor jou als zorgverlener spannend en nieuw kan zijn. Maar toch moet je af en toe die eerste stap zetten om vooruit te komen. En wat ben ik blij dat de kop eraf is en dat het vanaf hier alleen maar beter kan gaan en ik nog meer kan leren! ■

Het volledig oplossen
van een casus kost, zelfs
volgens de Proeftuin-
methodiek, enige tijd.

Toch willen we jullie graag
meenemen in een van de
eerste succesverhalen.

een casus uitgelicht...

In Cuijk woont een jong stel samen, met een kindje van 3 jaar. Zij liepen vast op meerdere leefgebieden en zijn via Unik bij de proeftuin terecht gekomen. Deze ouders waren op het punt aangekomen dat ze eigenlijk niet meer samen verder wilden en om deze reden waren ze op zoek naar een nieuwe (extra) woning.

Unik bood aan beide ouders begeleiding middels 2 aparte professionals. Beide ouders hadden geen werk, bewindvoering was betrokken bij deze casus. Voor het kindje van 3 jaar is ook het Centrum voor Jeugd en Gezin betrokken. Onduidelijk is namelijk of dat dit kindje naar het regulier onderwijs kan gaan. Door al deze zaken is er veel stress in het gezin, wat de relatie niet ten goede komt.

Unik heeft deze casus opgepakt en alle betrokken partijen bij elkaar geroepen. Op basis van de gesprekken met dit jonge gezin, is een breder beeld van de problematiek helder geworden. Samen met de inwoners hebben we daarom ook gewerkt aan een brede aanpak. Hierbij hebben we ervoor gekozen om eerst te werken aan de randvoorwaarden: zorgen voor financiële rust. Plangroep hebben we ingeschakeld om de financiën op orde te krijgen. We hebben een reductieregeling aangevraagd en een coach ingeschakeld die gaat proberen om meneer naar werk te begeleiden, zodat ze een eigen inkomen gaan krijgen. Door deze ontwikkelingen hebben de ouders er weer vertrouwen in en hebben zij voor dit moment besloten niet meer uit elkaar te gaan, waardoor

een tweede woning niet meer noodzakelijk is.

Het jonge gezin heeft ons laten weten wat ze van het Proeftuintraject vonden: *“We waren met zoveel verschillende instanties bezig, dat we niet meer wisten bij wie we terecht konden met welke vraag. Het gaf ons veel stress. We voelden ons niet begrepen. Vertelt het jonge stel. We hebben meer overzicht en daardoor ook meer rust in de kop. Dat merkt ons kindje ook. Het was spannend in het begin, maar er wordt nu wel écht naar ons geluisterd.”*

In deze casus zijn we er nog niet, maar de eerste winst is al zichtbaar. Naast het feit dat meneer samen met de coach aan het kijken is naar werk, en een tweede woning niet meer nodig is, is ook de begeleiding van Unik afgeschaald. Maar bovenal is de tevredenheid en zelfredzaamheid van dit jonge gezin verbeterd. ■

ZES VRAGEN AAN...

In elk Proeftuin Pamflet willen we graag iemand die betrokken is bij de Proeftuin aan jullie voorstellen.

Dit keer het woord aan het Programmateam van de Proeftuin:

*Programmteam
Proeftuin. V.l.n.r.
Charlotte Henst,
Berna van Gompel
en Betty Vissers*

W **WIE BEN JE?**
Wij zijn Betty Vissers, Berna van Gompel en Charlotte Henst en wij vormen gezamenlijk het programmateam voor de Proeftuin Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert.

WAT IS DE PROEFTUIN VOOR JOU?

Voor ons staat de Proeftuin voor een andere manier van (samen)werken. Samen met al onze collega-organisaties er voor zorgen dat de vraag van de inwoner écht gehoord en écht centraal wordt gesteld. Hierbij laten we het denken in systemen en bestaande producten los, maar gaan we kijken naar een bij deze situatie passende (efficiënte) oplossing. Dit kan alleen als we gezamenlijk om tafel gaan, open en transparant met elkaar bespreken wat het probleem is en we

de proeftuin staat voor een andere methodiek en vraagt daadwerkelijk om een andere houding / cultuur.

worden uitgevoerd. Dit vraagt om een intensieve samenwerking tussen alle deelnemende organisaties in de breedste zin van het woord, waarbij we werken vanuit vertrouwen.

VERTEL IETS OVER JE ERVARING MET DE PROEFTUIN

Halverwege 2018 zijn de eerste ideeën ontstaan om te starten met een Proeftuin in Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert. Hierna zijn we als programmateam druk aan de slag gegaan om van een idee tot een daad-

en zijn in december gestart met de eerste leersessies. Van alle deelnemende organisaties zijn 1 of 2 enthousiaste professionals aangesloten bij de leersessies.

Waar we eerst vooral bezig zijn geweest met het vormgeven van de Proeftuin (waar staan we voor? Hoe willen we samenwerken?), zijn we nu met name bezig met het samen leren.

De Proeftuin staat voor een andere methodiek en vraagt daadwerkelijk om een andere

gezamenlijk een plan van aanpak opstellen. Hierbij hoort natuurlijk ook dat de gemaakte afspraken ook door iedereen

werkelijke uitvoering te komen. We hebben gesprekken gevoerd met diverse organisaties, commitment gevraagd (en gekregen!),

houding / cultuur. Dit vraagt niet alleen iets van de professionals, maar de gehele organisatie moet daarvoor veranderen! >>

>> Dit kost tijd en energie, maar de eerste stappen zijn gezet en wij hebben er vertrouwen in dat dit uiteindelijk als een olievlek gaat werken.

WAT ZOU JE WILLEN MET DE PROEFTUIN?

Met het gedachtegoed van de Proeftuin willen we inwoners beter helpen door anders te denken, te doen en te organiseren. Zoals hierboven al is aangegeven, blijft dit niet beperkt tot de professionals in het veld. Hiervoor moeten gehele organisaties anders gaan denken, doen en organiseren. Het uiteindelijke doel is natuurlijk dat alle vragen van onze inwoners op deze manier worden opgepakt, waarbij het niet uitmaakt bij welke organi-

satie of professional zij zich melden.

WAT KUN JE HIER ZELF IN BETEKENEN?

We zijn al hard bezig als programmateam om dit gedachtegoed uit te dragen. Hierbinnen heeft eenieder van ons een eigen rol en taak. Waar Betty als kwartiermaker met de professionals in het veld bezig is om te coachen om naast de inwoner te staan en met deze methodiek te werken, zijn Berna en Charlotte weer bezig om managers en bestuurders bewust te maken van hun houding en rol in dit geheel. We hebben diverse presentaties gegeven aan organisaties om de uitrol vorm te geven en staan altijd open voor vragen of opmerkingen!

WAT HEB JE VAN ANDEREN HIERIN NODIG?

We hopen dat anderen net zo enthousiast zijn als wij om deze nieuwe manier van samenwerken te omarmen. Hiervoor is het nodig dat je als organisatie durft af te wijken van de gebaande paden, lef durft te tonen en soms ook een beetje eigenwijs en flexibel durft te zijn. Maar bovenal moeten we kunnen vertrouwen op elkaar. Alleen dan is het mogelijk om écht samen te werken, in het belang van de inwoner. ■

ik heb een CASUS voor de proeftuin!

Loop je bij een casus tegen het probleem aan dat er meerdere partijen zijn betrokken, en heb je het idee dat er efficiënter gehandeld kan worden als we beter samen werken? Neem dan contact op met onze kwartiermaker Betty Vissers (06-29558266). Zij kan met je meedenken over de stappen die je kunt gaan zetten om te werken volgens de Proeftuin-methodiek.

Heb je een concrete vraag én heb je de informatie uit het starterspakket gelezen? Sluit dan aan bij een van de leer-sessies om samen met je collega-professionals na te denken over je vraag. Deze vinden elke 2 weken (in de even weken) plaats van 13.30 tot 15.30 uur in MFA de Valuwe in Cuijk. Je hoeft je niet aan te melden. Schuif gewoon aan! ■

gemeente Cuijk

Hart voor Brabant

GGZ Oost Brabant

Pantein

Synthein

COLOFON

Dit Proeftuin Pamflet is voor iedereen die betrokken is bij de Proeftuin in Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert. Hiermee houden we elkaar op de hoogte van de vorderingen en delen we ander nieuws en tips.

Ook iets delen? Stuur je bijdrage naar proeftuin@cgm.nl